

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrence št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se račune po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Torrence 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Edinosti je moč.

Naši nasprotniki.

IV.

Zvitost in premetenost Lahonov se pokazuje v pravem svitu osobito v časih volitev, ko raztegnejo vse svoje mreže, da vanje vlové lehkoverne in podkupljive volilce. Poslužujejo se ti v tak namen ponajveč svojih ničvrednih slug v osebi slovanskih izdajic. V vsakej vasi nahaja kakšno enako osebo, ki je nad Lahoni imela potrebo ter si tudi od njih preprosta kako službo ali kar si bodi. Te kreature delujejo o času volitve deloma z novci, deloma z hudobnim prepričevanjem in motenjem ljudstva, deloma pa z strahovanjem.

Enako se godi v sedanjem času v koperskem volilnem okraju, kjer imajo voliti novega poslanca v deželni zbor isterski namesto pokojnega Križanca. Lahonska stranka je tam planila nad ubozega kmeta, preteč mu, da mu odnese še ono malo premoženja, ki je pri njih zadolženo, da jim odvzame to ali ono dobroto, ki jo sedaj pri njej uživajo itd.

A kmetu, zavednemu Slovanu, ni se treba tega strašiti, kajti Lahon mu izvestno dobrega ne stori, ako ni v naprej prepričan, da mu od te dobrote (?) pride kak dobiček v žep. Ravna se splošno po starem slovu: „do ut des“, dam ti, da mi zopet in pomnoženo vrneš. Ti njih nameni vidijo se v vsakem najmanjšem činu.

Dobro nam je znano, da je lepo število isterskih kmetov zadolženih pri kar njelskeje hipotekarni banki. A to nič ne dé. Banko vzdržujejo prav za prav dolžniki, ki svojemu dolgu nasproti stavijo ozbiljno večje svoje imetje. Ako bi potrebnega kmeta ne bilo, bi banka morala vsaviti svoj promet in upravo in — Lahonom bi bilo to v največjo škodo, kajti ista banka donaja jim gotovega dobička.

Enako je tudi z onimi manjšimi dolgov, ki jih kmetje slučajno naredé pri njih. Zemljišče za kapitalista nema velike vrednosti, kajti navadno na njem izgubi, ali mu vsaj ono ne donaja taci dobičkov, kakoršnih bi mu donasal denar, ako biga imel na posodo kjer si bodi ali bi ga na kak drug način vporabil.

Dokaz temu je, da novejša tendenca one gospode, ki se je s zemljišči tako rekoč preobložila, daje ista poprodati, a ker jih skupno ne more, prisiljena je sem ter

tja ja razkosati in ja tako razdeljena po kosih oddajati za gotov denar.

Zemljišče ima tedaj le relativno vrednost; ono donaja skromnega dobička le pridnemu kmetu, ki je trdom svojega obraza obdeluje. Istorskemu kmetu se ni tedaj bati, čeprav gospoda Lahoni ropočejo. Vse to je minljivo ropotanje in krik, ki potihne kmalu po tem, ko se je novi poslanec izvolil. To so samo premetene spletke, ki cikajo samo na to, Lahonom večino priporiti in nadvladati nad Slovani.

Govorili smo v prejšnjih člankih, kako bi morali naši sorojaki svojo neodvisnost trditi, ter si jo sčasoma zopet pridobiti. Osobito v Istri, kjer so, kakor je slišati, zemljišča pri gospodi slabo v ceni ter je zadnja nekako primorana iznebiti se jih, dana je priložnost kmetu, da se s to okoliščino okoristi.

Pri tem pa ni treba misliti, da je Italijan v Istri absoluten gospodar. Mnogo je še imovitih kmetov in kapitalistov po srednji Istri, ki so slovanskega rodu ter to sami odločno in nevstrašljivo poudarjajo pred svojimi nasprotniki. Res je sicer, da imajo Italijanašve večino v hipotekarni banki, a isterski kmet lahko bi se ga otrese, pomagavši si sam z osnovanjem nove enake slovanske banke, ki bi v Istri imela lepo prihodnost. Kmet v Istri se vedno bolj zaveda svojega rodu; on spoznava krivico, ki se mu godi od nasprotne stranke — on je spoznal veljavo svojega jezika ter dobro ve, da prihodnja kultura njegove domovine odvisi zgolj od tega, da se njegovej govorici podeli ono častno mesto, ki jej pripada mej avstrijskimi jeziki. V tem prepričanju goji tudi željo, da se čim preje otrese tujega jarma v šolah in uradih.

Zadnje mu je pa mogoče postavnem potem le tedaj, ako v sredini deželne zbornice, kakor tudi v državnem zboru ima zastopnike svojega rodu, ki poznajo njegove težnje in potrebe.

Lahon, kakor nam minolost kaže, gleda zgolj v svoj prid in išče oškodovati našo stranko. Izvolimo si tedaj poslanca svojega rodu, ki zna, kako se misli prebivalcev in kakšne njih potrebe, moža iz svoje srede, ki se bode navdušeno potel za naše pravice. Sedaj je čas, isterski Slovani, da pokažete i v teh volitvah svojo celokupnost in slog; — sovražnikom svojim pokažite, da ste od njih neodvisni ali vsaj

da se njih jeze ne bojite. Na vas bode z veseljem kazal ves narod in tudi sovražnik moral vas bode spoštovati, kajti čim trdnejši postajamo v zbornicah, tembolj se nas nasprotnik boji in tembolj mu srce upada v boju nam nasproti.

Isto ravnanje svetujemo tudi tržaškimi in okoličanskimi Slovanom o prihodnjih volitvah. Tudi tržaški okoličan je lahko neodvisen ter prav lahko povdarja to svojo lastnost pred sovražniki, čeprav je ubožen in ima potrebe nad Lahni.

Tu ne velja slab izgovor, da ima okoličan velikih koristi nad mestom, ker mu daje zadnje dela itd. Ako ima on nad mestom, ima zadnje tudi potrebo okolice in brez okoličanskih pridnih žensk bi mestni prebivalci morali umazani hoditi; ako bi okoličanov ne bilo in ako bi zadnji k temu ne pritrdili, mesto bi se ne bilo moglo tako razširiti, kakor se je zgodilo v veliko škodo zadnjih. Mestjani so se dobro okoristili z preprostostjo lehkovernega okoličana; izlekli so iz njega, kar je imel dobrega na sebi, ker odvzeli so mu najlepši in najboljši del zemlje ter jo pridružili mestu; za bori denar iščejo ga še zapeljati ob času volitev ter ga privoditi v nesvest in otrplost za njegov rod. Sploh hočejo ga moralno zadušiti.

Se li ne bodedo upirali barbaričnemu pustošenju po našem rodovitnem temu polju? Se li ne bodedo vstavili lahonske sili, ki hoče narodnost v nas zamoriti ter nas razglasiti za sebi enake, ločivši nas od mile domovine Avstrije in združivši nas z Italijo? Sedaj je ugodna prilika, da se vsaj deloma vpremo njih sili ter osvobodimo od njih nadležnega po sili vtisnjenega jarma.

Na noge tedaj okoličani! Posnejmamo počenjenje drugih slovanskih bratov, vzmimo si tudi v vzgled ubozega Istrana, ki se vedno bolj zaveda svojega stališča in otresa lahonski jarem.

Slovenski okoličani in slovanski Istrani, združimo se v močno politično stranko, čije središče naj bode društvo „Edinost“, da se moremo z uspehom zoperstaviti Lahonom. Proč od nas one kukavice, ki so se nam v prejšnjih letih dobrikale, obečajoč čuda, ako bodo izvoljene v deželni in državni zbor; izbrati si moramo močake naše krvi in takih, ki poznajo naše težnje.

V dober uspeh pa Bog pomoz!

Izpit na otročjem zabavišču.

Kakor smo uže javili, vršil se je 14. t. m. izpit na prvem slovenskem otročjem zabavišču v Trstu. Vsakdo mora priznati važnost tega našega zavoda, kajti v njem se goje početi prave narodne zavesti. Otročje zabavišče pri sv. Jakupu je prva znamenita pridobitev tržaških Slovencev, z njim je položen temeljni kamen narodnej ljudske šoli. Spominamo se, kako so ovirala tukajšnja oblastva družbo sv. Cirila in Metoda, koliko zaprek so jej stavila, predno se je moglo zabavišče otvoriti ter začeti delo v izpolnitev plemenite svoje naloge, katere načelo bi se moglo izraziti v lepem izreku: „Pustite otročje k meni!“ Da pa zavod istinito vrši vestno težko svojo nalogo, dokazal nam je zopet sijajno letošnji izpit in zatorej nam ne preostaje drugo, nego da kratko opišemo, kako se je vršil ter priznati mora vsak rodoljub istinitost pregovora, ki pravi: „Dobra stvar se sama hvali.“

Pred določeno uro uže zbrali so se otroci v praznični obleki skoro v popolnem številu v šoli. Z njimi prišli so stariši ali drugi članovi rodbine, posebno matere, kar nam je najlepši dokaz, da se naše občinstvo živo zanima za otročje zabavišče. Žensko podružnico sv. Cirila in Metoda zastopalo je izdatno število odborice pod vodstvom načelnice gñe. Mankočeve, možko podružnico zastopala sta načelnik g. M. Mandić in odbornik g. Fr. Žitko. Posebno nas veseli, da se je zbralo tudi lepo število slovanskih učiteljic iz tržaške okolice.

Izpit pričel je točno ob 9. uri. Po običnej molitvi zapeli so otroci z nežnimi glasovi lepo pesnico, zatem je nastopila mlada deklamovalka, ki je rešila svojo nalogo točno z jasnim glasom in dobrim povdorkom. Sledilo je izpraševanje iz temelja veronauka, o letnih dobah, o imenih dneve v tednu, o številu in imenih mesecev itd., dalje o raznih predmetih iz kmetskega življenja po nazornih tablicah, ki krasijo stene zabavišča, o imenih ter opisovanji domačih živali. Zatem se je zopet pelo, igralo z lesenimi stavbenimi kockami, risalo na tabli, dalje so bili dvogovori in dvopevi, deklamacije, igre, skupno petje itd. Konečno zahvalil se je otroci v nežnem govoru vsem dobrotnikom in prijateljem zabavišča, proseč jih, naj mu ostanejo

PODLISTEK.

Jastreb contra Grlica.

Češki spisal Svatopluk Čech; prevel M. Vrnilež. (Dalje.)

Pol ure po tem bili so zopet penazi v domu.

Ona nevihta imela je zelo blagodaren vpliv na stisneno našo domačnost. Očistila je vzduh marsikaterih predsodkov in razprostrla veliko jasnost na stanje stvari. V roditeljskem posvetovanju spoznala se je potreba štedenja in obmejenja. Gospa Grlica je pohvalila predlog Julijin, da se odpusti služabnica, da, nič ni ugovarjala, da si glava obitelji oskrbi kako podrednejše mesto v kaki pisarni ali pri knjigovodstvu in da se i za Jaroslava nekakovo koristno opravilo pogleda.

Gospod Grlica se ni obotavljal, da izvrši svojo nakano. Koj drugo jutro po obiteljskem posvetovanju je krenol z Jaroslavom na pot, da pozve sedanje bivašče starega komičnega plemiča, ki je bil s pokojnim grofom prišel na Supovo. Nameralav je izkoristiti v svoj prosep njegastiske s plemenitim svetom.

V grofovem domu zdelili so mu, da se je vitez Komárovsky — takovo je bilo ime našega plemiča — v kratkem po smrti starega grofa preselil iz palače in so mu dali vrhu tega sedanjo njegovo addresso.

Gospod Grlica se je napotil do naznačenega doma odlegle ulice in je tam res našel na durih v tretjem nadstropju posetnico z napisom: „Vitez Komárovsky iz Komarova.“

Potegneta zvonec. Začujeta znotraj ropot s posobjem, šum papirja, pak nagle korake k vratom, v kojih se objavi sam vitez Komárovsky. V njega pogledu obraza se obup. Vidno je bil svoje obličje pripravil in sedaj ga je dosti truda stalo, da bi bojazljivi in ponižni svoj izraz promenil v blagosklon usmev.

„Ah stara znanca iz Supovega. Oh, Supovo!“ vikne čutapolno, ko se mu je bila ona promena posrečila.

Uvel ga je v tesno predsobo, ki je bila popolnem prazna. Ko je duri za seboj zaprl in trenotek pred njim postal, majaje glavo z lasuljo, zamišljeno skloneno in z rokama zad v žep obledela suknje vtaknjenima, osupnila je njega sestanarost dvostručno vplivno v praznem tem prostoru, s plesnjivimi tapetami na golih stenah, kjer jih ni nič ruševalo iz motrenja sestanarosti njih stanovatelja.

Bile so navajene, da ga videvajo v žarnem odlesku, ki je padal na nj iz preobilja vznesenega dobrotnika, a sedaj je stal tu pred njimi, izpoden iz one igre prekrasnih odsvitov, brez ukraščujočega prisvita izobilja, bled in brezbojen, kakor zaprašen steklen komadič, iztrgan iz cerkvenega lustra, v kojem se je pred tre-

notkom lesketal v blestečih mavričnih bojah.

Stopilo jim je v spomin, kako se jima je privikrat predstavil ta gospod, izstopajoč na Supovskem dvorišču za grofom iz baržunaste notranjosti kočijine, opiraje se lahko o ramo ozlecanega lakaja, ki mu je pomagal izstopiti; sedaj jima prihaja vlastnoručno otvoriti duri tesne prazne sobe! Zdelo se jima je, da je znatno shujšal in zdobnel; da je i bivši komični o nadih s prstom časovim močno strt z njegove osebe. Videla sta na njem ista oblačila, ki je je naposled v Supovem nosil, ali težko sta verjela, da je sedanja njih obnošenost in oguljeno delo primerno tako kratke dobe. I lasulja mu je nekako osivela in se splešila; izgledala je skoro, kakor bi bila ta čas mišim v igračo, le s tem bi se mogel opravičiti nedostatek mogočnega kodra na senci, kojega sta pogrešala naša prijatelja na prvi pogled v tem jima natanko znanem delu lasničarske umetnosti. Da, i cvetka, koje je nosil vitez Komárovsky po davnem običaju v suknjini prevezi, bila je popolnem sežoltela, kakor bi bila tam uže mnogo leta venela.

Osobito bolešno dirnila je Jaroslava ta sestanarost našega viteza. Podoba tega viteza zrastle je z njegovo detsko minolostjo; predstavivši mu sadaj to podobo brez običnega nimba, izruval mu je čas mil cvet iz venca mladostnih vark.

Jaroslav je imeval vedno osobito na-

klenost do divnega plemiča. Vzniknila je brezdvomno iz hvaležnosti. Dokler je segala njegova pamet v detsko dobo, vel se je ta stari gospod napram njemu vedno prijazno in je vedno imel zanj kako sladkarijo pripravljeno v žepih starosvet-ske suknje. O, ti žepi imeli so zelo častno mesto v mladeničevih spominih. Vedno je gledal na nje s spoštovanjem in si domišljal, da so kakor čarobne vreče v bajki, v koje more srečni lastnik le poseči po vse, po čemur mu srce zahrepeni. In bili so v resnici le zredka prazni.

Tako je prišlo i sedaj Jaroslavu nehotne na misel, da ugleda v roki starega gospoda, ko je iz žepa potegne, kako ostanke desertove, ki so bili tam za navdušenega razgovora s starim grofom o slavi prednikov izginili; ali vitez potegne roke prazne in le posaplja s suhim prstom dečku po licu rekoč: „Kako smo vzrastli, kako smo razevel! Ah, človek se stara, — ha, stara!“

Na to uvede gosta v drugo sobo. „Nisem še ustanjen“, opraviči se na pragu.

Uredba sobina bila je res taka, kakor nikjer.

Nekoliko razrupanih kosov prostega posobja, ki so izgledali, kakor na kup zmetani ostanki nekoliko zrušenih domačnosti; na podlagi v kotu kup knjig, razbita kitara, zaprašena šahovnica s skupino na črno zamazanih figurec, na stari skrinji soha od mavca, predstavljajoča na ukus,

zvesti podporniki. Po molitvi razšli so se veseli otroci z svojimi zadovoljnimi spremeljvalci domu.

Radostno priznamo, da so bili vsi pričujoči o izpitu popolnoma zadovoljni, kajti otroci odgovarjali so na vsa vprašanja jasno in točno, in tudi petje, igre ter deklamacije vršile so se v splošno zadovoljnost, kar so tudi navzoči priznali z večkratnim glasnim odobravanjem. Naša dolžnost je zatorej, da izrečemo javno zahvalo učiteljici gñi. Michellijevej, katera se mnogo žrtvuje, da se je v mlada in nežna srca seme vseh lepih in plemenitih nauk, posebno pa narodne zavesti. Lepi napredek pa mora dokazati slovenskim starišem, da so otroci bolje shranjeni v domačih rokah, nego v rokah naših nasprotnikov.

Prvo izdanje današnje številke zaplenilo je ces. kralj. državno pravdnništvo zaradi političnega pregleda o notranjih deželah sè sledečim:

ORDINE APERTO.

Per l'i. r. cancellista di Polizia, B. Bresciani incaricato di procedere colle norme legali al sequestro di tutti gli esemplari del giornale „Edinost“ di data odierna N. 66, che fossero reperibili nei locali di redazione, amministrazione e spedizione, come pure nella tipografia Dolene, ove estenderà il sequestro alla relativa composizione tipografica, apponendovi il suggello d' Ufficio, o decomponendo, assenziente il tipografo, i tipi.

A tale misura diede motivo l'articolo inserito nel surriferito Gior-

podstavi lepo izdelan gornji del suknje in zavratnik nekega duševnega velikana in pred njim vrsta narudelih jabolk — to vam je bilo vse premično premoženje našega viteza.

Pa kmalu bi bil pozabil kot pri oknu, v kojem je shranjeval obubožani plemič poslednje ruševine svoje plemiške slave: viseli sta tam druga pri drugi heraldična prava slikarija rodovinskega znaka in kraljina v cenénem barvotisku s podpisom: „Pogled na razvaline grada Komarova“, pod njima pak starožiten meč v obdrgneni koženi nožnici.

Plemič posadi svoja gosta na jedina dva stola v sobi, a sam se zadovolji z zabojem, razgrnčivši po njem povoskano platno, ki je doslej njegovo pisalno mizo pred pogledi gostov zakrivala. Ta zaslona imela je očevidno fizijonomijo, da zakrije njegovo mizo drugačevrstnemu pohodu, kojega je mesto starejšega in mlajšega Grlice pričakoval.

Odkrita miza imela je obliko pultovo v kupčevalski pisarni.

Bila je na gosto pokrita z dopisi in omotki, kojih so bili nekateri uže zapečateni in z napisi obskrbljeni. Poleg pisalnega orodja nahajali so se na nji še adrese knjige in iz novin izstriženi izkazi tujcev, nastanivših se v raznih hotelih mesta.

(Dalje prih.)

nale *Notranje dežele* riservato l'esame degli altri articoli.

Trieste, 18 agosto 1888.

L'i. r. Procuratore di Stato

Taddei.

Politični pregled.

Češki poslanec Matuš poročal je predvčeraj v Mladi Boleslavi svojim volilcem o delovanji v državnem zboru. Pojasnil je sedanji politični položaj, ki je tak, da Čehi nič ne morejo doseči, če jih ne podpira ostala desnica. Potem je našteval, kaj so Čehi dosegli pod sedanjno vlado. Kar se pa tiče nemščine, bo v Avstriji vedno ostalala posredovalni jezik. Čehi bi se brez nemščine niti s Poljaki sporazumeti ne mogli. Čehi nikakor ne mislijo šolstva izročiti cerkvi v popolno oblast, a ljudska šola se ima prepustiti popolnoma kompetenci deželnih zborov. Koncem se je sklenila resolucija, s katero se izreka zaupnica češkemu klubu, in izraža zahtevanje, da bi se novi davki ne porabljali le za oboroževanje, da se izvede ravnopravnost in izdatno varujejo češke manjšine.

20. t. m. nastopi gospod Shönerer svojo kazeno. Židje se tega seveda veselijo. Bali so uže, da bo morda pomiloščen. Njegovi pristaši izdali so knjižuro z naslovom: „Hoch Schönerer! Ein Justizmord im Jahre 1888“. Tiskana je v Berlinu in v Avstriji konfiskovana. Vzlic temu jo pa nekateri razširjajo po Dolenji Avstriji.

Vnanje dežele.

„Journal de S. Peterbourg“ javlja, da ni res, da Giers sili rusko vlado nezakonito prisvojiti si železniško progo Vokorel-Belova na Bolgarskem in ob enem zasesti iztočno Rumelijo z vojsko. Razmere mej Rusijo in Nemčijo razsvetljuje grof Totiščev, bivši poslanski atašé v „Novem Vremenu“. Totiščev dokazuje in dokaže z dokumenti, da se ima Prusija in Nemčija mnogo in premnogo zahvaliti Rusiji za mesto, katero danes zavzema mej državami. 1871. pisal je cesar Viljem nastopno pismo carju Aleksandru: „Neizrekljivim čuvstvom in zahvaljujoč se božje milosti, javljam Vam, da sta se baš v tem trenutku Bismark in Thiers sporazumela o preliminarjih mira ter podpisala je . . .“, tu slede pogoji mira. „Na ta način dovršili smo to tako slavno a krvavo vojsko, ki je bila izzvana tako lahkomišljeno. Prusija ne pozabi, da se imamo Vam zahvaliti, da vojska ni bila doterana do skrajnih mej. Bog Vas zato blagoslovi! Vaš do vekov hvaležen prijatelj Viljem“. Zmage leta 1870. in osnivanje sedanje nemške države imajo zahvaliti Nemci samo Rusom, kajti samo za to, ker je Rusija bila mirna, mogla je Nemčija poslati vse svoje sile proti Franciji. Ker se Rusija ni mešala v boj, ostala je tudi Avstrija mirna in zato tudi Italija ni mogla Francozom na pomoč, akoravno jim je to obljubila. 1875. pisal je Friderik Viljem III. podobno pismo ruskemu carju, ki je Prusom pomagal izgnati Francoze iz dežele in osvoboditi Prusijo. Te izjave dveh pruskih kraljev značijo bolj nego ves novinarski hrup odnošaje mej obema državama. Iz teh dveh pisem vidimo, koliko je Prusija in Nemčija dolžna Rusiji.

Srbska kraljica je imenovala bivšega ministra Piročanca svojim zastopnikom pred konzistorijem, a glede na to zahteva — kar ororočajo nemške novine — da jej vlada dovoli priti v Beli grad, da se osebno zagovarja. Kralj Milan, ki je bil te dni na Bledu, je na naglo odšel. Čutil je, da je mej Nemci in Madjari bolj domač, nego mej bratskim narodom slovenskim.

Koburg je pri odprtji železnice Dunaj-Carigrad izustil govor, v katerem večkrat povdarja „moje glavno mesto“ in

„moj narod“. Ves ta govor priča nam o nekem mladeniškem navdušenju kneževem, za to pa vender ne smemo sklepati iz tega, kakor dunajske novine, da je njega položaj na Bolgarskem zelo stalen. Kedaj pojde, tega Koburg niti ne slutiti, ako tudi dobro ve, da so ljudje na svetu, ki morejo tudi njemu zapovedati: „Ostavi deželo!“ In to se bržkone zgodi čim prije.

Delalski nemiri na Francoskem trajajo še vedno. Kopači bili so te dni pri ministerskem predsedniku Floquetu, kateremu so predložili svoje pritožbe. Floquet jim je odgovoril, da republika jamči za svobodno posvetovanje delalcev, o pogojih pod katerimi hočejo delati; vlada pa ne bo de trpela, da bi se branilo izvrševati pravo do dela in bo de branila delalce pred nasilstvi. Borzo zaprla je vlada, da zapreči nadaljne nereda. Nekateri delalci so se zopet poprijeli dela. — General Boulanger zopet kandiduje v severnem departementu, ter razvija pred volilci svoj stari program. General zahteva, da se zbornica razpusti, ker ne zastopa v resnici volje naroda francoskega in tudi ni njega svobodni izraz. Sreča se generalu obrača na bolje, govori se zopet mnogo o njem. Pišejo, da ga je profesor Perrin napadel, ter z revolverjem streljal nanj v mestu Saint Jean d'Angely. Drugi zopet trde, da so generalovi privrženci Perrina napali, in da se je ta samo branil. Generala sicer ni pogodil, ranil je pa dva kmeta. Orožniki so ga zaprli, a kmalo zopet izpustili.

Italijanom začelo se je v Afriki zopet slabo goditi. Zadnjič bili so hudo tepeni. Hoteli so napasti rod Debeba, Asantinci so je pa izdali. V bitvi so pali vsi italjanski častniki tistega oddelka in preko 200 bašbozov. Drugi so zbežali. Debeb izgubil je pa 350 mož. Kakor kaže, zahtevala bo Afrika še mnogo mnogo žrtev od Italijanov, dočim jim obeta le malo dobička. Narod bo težko odobral tako politiko.

DOPISI.

Iz kvarnerskih otokov meseca avgusta. (Izv. dopis). Dolgo časa je minulo, odkar se ni v Vašem cenjenem listu čitalo nobene črtice niti v moralnem ni v materialnem stanju prebivalstva teh skrajnih obalov tužne nam Istre i naroda nam bratskega. Za spretno pero bilo bi gradiva polna vreča, kajti razmere so take, da celo mišljenje nij več prosto miruželjnemu otočanu, pritisk avtokratov in denuncijantov na vseh straneh; tedaj prav bi bilo, storiti konec našemu toli požrtvovalnemu potrpljenju, ponižanju, zatajivanju, ter začeti izbijati klin z klinom in otresti se tlačanju oholega irredentizma.

Danes pa vender ni moj namen razlagati dalje žalostno naše stanje, marveč namen moj je (ne) odgovoriti nesramnemu člankarju iz Žminja v porečkej baburi od 4. t. m. Pravim ne odgovoriti, kajti odgovor mu je svečano dala visoka oseba, to je sam prestolonaslednik, Njih. c. kr. Visokost nadvojvoda Rudolf. Jaz bi gotovo ne omenjal te stvari, ker sama ob sebi za nas i za celi izobraženi svet nima veljave, saj lahonska idrofobia je uže tako vsacemu znana; da si pak vsak nepoklicani škribač dovoljuje javno teptati naše svetinje, to je preveč in mi moramo z vsemi močmi odvrčati take nesramnosti. V dolgem članku mej drugim riše bolni člankar, da hrvatski jezik je: „una lingua esotica, non conosciuta dai più senza storia e letteratura“. Na te izjave polne idrofobije, strasti in podpolne nevednosti, spominam tega hudobneža na govor, kateri je govoril Nj. Visokost cesarjevič Rudolf pred oboljem vseučilišča zagrebškega dne 10. julija t. l., kateri se glasi: „Es freut mich sehr, dass mir Gelegenheit geboten wurde, diese Hochschule zu besuchen, und ich begrüße den Rector magnificus, dass Professoren-Collegium und alle Studierende auf das herzlichste. Es ist Ihnen hier die Gelegenheit geboten eine schöne, Jahrhunderte alte Cultursprache mit ihrer reichen Literatur zu pflegen und weiter auszubilden“ etc. etc.

Pomilujem tedaj nesrečnega nevedneža škribača porečkih jaslarov, kateri izvestno nobene literature ne more umeti, še manj pa mu mora biti znana katerakoli slovanska; vsaj drugače si ne bi dal toli javno spričevalo o nevedi. Svetujem mu zatorej, da se v prihodnje ne meša v literarične zadeve jezika, kateri ne ume, ter bolje bi bilo da mu se prične pridno učiti, izvestno v lastno korist. Obalović.

Iz Beljaške okolice na Koroškem, dne 14. avgusta. (Izv. dopis). Da se v novejši dobi Slovenci na starodavnem Gorotanu prično znamenito gibati, priča nam vesela novica, da imamo sedaj tekem jednega leta uže devet podružnic sv. Cirila in Metoda. Število njih pa se bo še zdatno pomnožilo, kajti obče je zanimanje za to šolsko družbo. Zadostilo je slavnostnemu govorniku o priliki Einspielerjev v zlate maše, ko je dne 21. avgusta 1887. v Svecah pri banketu rekel, da živo obžaluje, da imamo samo dve podružnici. Pozival je v ustanovo novih podružnic in navduševal v to svrhu mnogobrojne goste in duhovnike. V resnici pričelo se je živo delo in vse te podružnice kaj lepo napredujejo. Tako je napravila naša podružnica dne 12. t. m. na Bermi krasno „Besedo“ v proslavo štiridesetletnega vladanja našega presvitlega cesarja. Kleinmayr-ova velika gostilna bila je lično okrašena; mnogo zastav je vihralo in v glavni sobani bile se podobne Nj. Veličanstva. kakor tudi cesarjeviča in oč. papeža okusno ovenčane. Ljudstva, zgolj le družabnikov, nabralo se je nad 400. Streljanje možnarjev dalo je znamenje v pričetek slavnosti. Videli smo mnogo odličnih domoljubov. Med njimi bila je večja deputacija Zilsko-Bistriške podružnice, predsednik sv. Janžke podružnice, odbornik glavnega zastopa preč. g. Greg. Einspieler, kanonik Katnik, duhovni svetovalec Stöckl, mnogo župnikov in kaj lepo število dične, v slovenskem duhu misleče gospode iz Beljaka. Predsednik, posestnik Wuti, nagovoril je navzoče v topli besedi; za tim nastopil je slavnostni govornik preč. pl. Kleinmayr ter v goreči besedi kazal, kako se je vedno obnašal Slovenec zvestega Avstrijca. Podal nam je tudi mnogo zanimljivih ortic iz vladanja presvitlega cesarja. Med govorom doneli so večkratni „Slava“ in „Živio“ klici navdušenega občinstva. Topiči so z nova pokali. Vrla domača godba, ki je igrala mej vspešdom z večinom le slovanske komade, zasvirala je cesarsko pesen. Radost vzkipeja je do vrhunca. Bili smo domači v domačej hiši! Pesen „Prisega Rožanke“ deklamovala je domača, komaj 14 let stara deklica Regina Komanova iz Vočil kaj lepo in v zadovoljnost navzočih. Odbor podaril ji je v zahvalo in spomin kaj lično molitveno knjigo. Posebno prikupil se je tudi poučni govor o živinozdravstvu. Kaj tacega potrebuje naš narod, a doslej se mu je le redkokrat v domači besedi kaj slinčnega podalo. Hvala v to odboru, hvala presrečna gospodu zdravniku Dularju. Kakor čujemo, donese „Mir“ ves govor. Dopadala se je tudi deklamacija našega vrlega so-rojaka g. stud. med. Treiberja. Le tako naprej! in kmalo bomo imeli tudi svojo posvetno inteligencijo. Posestnik Wuherer vzbudil je svojim šaljivim govorom občno radost. Med posamičnimi točkami peli so kaj lepo in izurjeno St. Lenardski pevci pod vodstvom vrlega g. Pegrin-a. Hvala tudi pevcem v krasno zabavo! Pri domači zabavi, ki je potem trajala do pozne ure, predsedoval je z svojo znano spretnostjo, preč. g. pl. Kleinmayr. Vrstila se je godba s petjem, govori, deklamacijami itd. Vseh znamenitih govor naštetih bilo bi odveč. Ko se je sklenila domača zabava, priredili so nekateri domoljubi, izven odbora, na lasten račun ples. Tu se je vrtilo in sukalo mlado in staro. Težko smo se ločili, ko je uže pričelo svitati. Med navzoče se je razdelilo 300 iztisov lepe knjižice „Naš cesar“. Vse je bilo v najlepšem redu, vse dostojno tako izredno znamenitej priliki. Tako so slavili borni koroški Slovenci beljaške okolice spomin na štiridesetletnico cesarjevega vladanja. Bili so pa tudi prvi izmed vseh prebivalcev, nemških in slovenskih vse Koroške, ki so slavili ovo spomeniško slavnost! Hvala zatorej odboru! Razvidimo ob enem, da se giblje narod vkljub vsem nasprotnim silam, da hrepeni po duševni omiki, po izobrazbi. Le tako naprej in narod ne propade!

Domače vesti.

Cesarjev rojstni dan slavil se je v Trstu na navadni slovesni način. Na predvečer, t. j. sinoči, korakala so po mestu razna društva z zastavami in godbo, omenjamo le delalsko podporno društvo z zastavo, veteransko društvo i. dr. — Danes ob 9. uri d. p. bila je slovesna sv. maša v stolnej cerkvi pri sv. Justu, katere so se vdeležile vse oblastni in razni dostojanstveniki.

K volitvam v koperskem okraju. Volitve volilnih mož vršile so se dne 13. in 14. t. m. v Buzetu. Oddalo je svoje glasove 212 na rodnih volilcev za 23 fiduciarjev, kateri imajo dne 30. t. m. oddati svoje glasove narodnemu kandidatu. Nasprotna stranka se je nekako poskrila.

Koroški Slovenci zmagali so sijajno o dopolnilni volitvi v deželni zbor. Narodni kandidat preč. g. Einspieler dobil je 78, nasprotni kandidat Pleschitznig (šitaj; Plešivnik) le 33 glasov. Navdušenost mejslovenskim občinstvom je vsled tega neopisljiva a nemška stranka je pobita, ker se jej v kljub grozne agitacije ni posrečilo preslepiti narod. Živili zavédni koroški Slovenci! — Vam pa, tržaški in isterski Slovenci bodi izid te volitve v probujenje in vzgled!

Delalsko podporno društvo izdalo je v proslavo rojstnega dne svojega visokega pokrovitelja in obletnice blagoslovljenja družbene zastave nastopno vabilo.

Obletnica se bode slavila dné 26. avgusta t. l. na ta-le način: Zjutraj ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zberó se družabniki z udeležniki v prostorih delalskega podpornega društva (via Molin piccolo št. 1); od tam se napotijo z društveno zastavo in godbo v cerkev sv. Antona novega. Družabnice pričakujejo sprejeto v presbiteriju cerkve. Točno ob 8. uri je slovesna sv. maša, pri kateri pojó pevci delalskega podpornega društva skladbo g. Valentina Koso v o l a. Po sv. maši vrnejo se udeleženci v istem redu v društvene prostore spremiti zastavo, potem se razidejo. — Popoldne ob 6 $\frac{1}{2}$ uri začne na vrtu „Mondo Nuovo“ veselica s petjem, deklamacijo in umetelnimi ognji. — Vspored veselici na vrtu „Mondo Nuovo“: 1. Godba: „Naprej!“, koračnica. 2. Foerster: „Sokolska“, možki zbor. 3. Nagovor predsednikov. 4. Godba: „Cesarska himna“. 5. Nedved: „Pozdrav“, zbor z bariton-solo. 6. Godba: „Potpourri slovenskih napevov“. 7. Stritar: „Medeja“, deklamuje gospica Nadliškova. 8. Godba: „Oj Banovci“. 9. a) Carli: „Slavjanka“, b) Volarič: „Vesela družba“ mešani zbor. 10. Vilhar: „Bojna pesen“, možki zbor. 11. Godba, prosta zabava in umetelnji ognji. — Pri veselici igra popolna veteranska godba. Ustopenja za osebo 20 nč. brez izjeme. Čisti dohodek namenjen je pokojninskemu zalogu.

Opombe. Družabniki in družabnice morajo ta dan nositi društveno znamenje. Na red pazijo za to postavljeno nadzorniki. V slučaj slabega vremena prenese se slavnost na prihodnjo nedeljo. Ustopenice k veselici morejo se dobiti pri g. Ant. Žitku, Via Stadion št. 1. in v družbeni pisarni.

Iz Sv. Ivana pri Trstu pišejo nam, da se pevci društva „Zora“ kaj resno pripravljajo, da ožive svoje društvo, ki je še nedavno tako lepo cvetelo in napredovalo. Vzrok propadanja je, kakor smo uže omenili, ker je društvo ostalo brez pevovodje, odnosno brez učitelja. Tamošnji cerkveni pevovodja, g. Pelicon se je sedaj našemu pozivu drage volje odzval ter je pripravljen žrtvovati nekoliko prostih svojih ur podučevanju „Zorašev“ v narodnem petju. (Opozivljemo zatorej našo opazko v št. 65 „Edinosti“ Uredn.) Obljubil je pevcem znani rodoljub, g. J. M. Vatovec, da odstopi za pevske vaje potrebne prostore, v katerih se morejo shajati ukaželjni „Zoraši“ po dragej jim volji. Presrečna hvala zatorej v imenu „Zore“ omenjenima gospodoma, katera z svojo ljubeznjivostjo podirata vse zapreke, katere so pretile nam vgonobiti našo „Zoro“.

Iz Gorice nam pišejo: Pritrjujemo sicer zaslugam g. Jacobija za rokodelsko in obrtno šolo v našem mestu a nikakor nismo mnenja Vašega dopisnika z dne 26. julija, ko pravi, da je „železi, da se tega zavoda oklenejo Slovenci“. Zavod, kakošen je, ne ugaja našemu rojaku, kajti zavod je izključljivo le italijanski in vsi Slovenci, morda jih je kachi 40, kateri obiskujejo šolo, ne slišijo niti edne besede slovenske. Kje se potem naš mladenič priuča spisa? Temu kriv pa izvestno ni niti g. Jacobij, niti Vaš dopisnik, marveč tudi deželni odbor, kajti, če se ne motimo, da nekaj na leto tudi dežela v vzdrževanje tega prepotrebnega zavoda. Kaj porečejo k temu naši voditelji? Ali so uže kaj ukrenili, da se ta nepravčnost

odstrani in da mogo tudi naši mladenči s pridom poslušati obrtno šolo?

Pisarna načelnika sv. Ivanskega okraja je v ulici Giulia št. 31. v I. nadstropju.

G. Franjo Andrejčić, odbornik delalskega podpornega društva, vrl rodoljub, izseli se iz Trsta na svoj dom v Tolminskem. Nadejamo se, da bode tudi naprej deloval v prid in čast našemu narodu.

Zupanom v Trzinu bil je 14. t. m. enoglasno izvoljen g. dr. Ernest Trevisan.

Učiteljski tovariš. Štev. 16. ima nastopno vsebino: 1. Kako naj učitelj goji in pospešuje domoljubje v šoli in zunaj šole? 2. Knjiga Slovenska. 3. O počitovanju pri računstvu. 4. Učiteljev odgovor učencem o priliki 40-letnice vladanja Nj. Velečanstva presv. cesarja Frana Josipa I. 5. Poročilo o pošiljateljah za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ „Pedagogičskega društva“ v Krškem. 6. Ocene. 7. Književnost. 8. Šolska letina. 9. Dopisi. 10. Premene pri učitelstvu. 11. Razpis učiteljskih služeb.

Kôzice bodejo stavljene brezplačno nadalje v nastopnem redu: V mestu stavi dr. V. Tedeschi v zavodu, Androna dell' Olmo št. 1 vsak dan od 1. do 2. ure pop., razun ob nedeljah in praznikih; v mestnej telovadnici (Via della Valle) pp. od 4. do 6. ure gg. dr. F. Coduri v ponedeljek 20. in 27. t. m.; dr. A. Horn vtorek 21. in 28. t. m.; dr. E. Zampari v sredo 22. in 29. t. m.; dr. I. Janovitz v četrtek 23. in 30. t. m. ter dr. A. Constantini v petek 24. in 31. t. m. V ambulanci okrajnih zdravnikov gg. dr. A. Turk pri Sv. Jakobu, F. Sterle v Farnetu, G. Fano pri Sv. Ivanu, E. Sapunzachi pri Sv. Ani pop. od 5. do 6. ure od ponedeljka 20. do petka 31. t. m. (razun v nedeljo 26. t. m.) V okolici od 1/6 do 1/7 ure zvečer v šolskem splotji dotične občine in sicer: V Škedenju g. dr. E. Sapunzachi 3. in 4. septembra; v Katinari F. Sterle 3. in 4. septembra; v Barkovljah 23., 24. in 25. ter v Rojanu 27. 28. in 29. dr. Florio; na Opčinah 20. in 21., v Trebčah 22. in 23., v Bazovici 24. in 25. t. m. g. dr. M. Szirmay; na Prosoku pa 22. 23. ter v Sv. Križu 24. in 25. g. dr. Susa. Osem dni po stavljenju kôzic pregledovali se bodo dotični ob vspehu v navedenih krajih o gori naznanjenih urah.

Strupena rosa (peronospora) se je letos zopet pokazala zelo močno po kranjskem delu vipavske doline ter tudi po goriškem. Tudi drugod po Goriškem boleha jo močno trte za to boleznijo. Proti strupeni rosi je popolnoma zanesljivo sredstvo bakreni vitriol, o čemer smo uže večkrat pisali v našem listu. Škropiti pa je z njim spomladi, kajti kadar je strupena rosa uže tu, takrat ne pomaga nič več škropljenje. Zapomnite si to vinšćaki za prihodnje leto! Z desetakom si lahko prihranite stotakov, vzlasti letos bode ta zamuda zelo občutna, ker je trta tako lepo kazala. (Vrtnar.)

Nova železnična postaja. Kakor smo uže javili, prosili so prebivalci v Ricmanjih in bližnjih solih vodstvo državne železnice, da se vpelje mala postaja (Haltstelle) med Trstom in Borštom v Ricmanjih.

Slavno vodstvo je takoj vstreglo tej splošnej želji in uže početkom meseca septembra t. l. vstavljali se bodo vlaki tudi v Ricmanjih. Vsa hvala sl. železničnemu vodstvu, ker nastoja vstreči vsakej opravičenej želji potujočega občinstva!

Novo narodno gostilno odprl je naš rojak g. Friderik Ružič v ulici Torrente št. 8 pod naslovom „Al ponte della Fabbra“. Ker baš slovenskih gostilnic v Trstu nimamo v obilu, preporečamo jo sl. našemu občinstvu k obilnem obisku, spominajoč je na izrek: „Svoji k svojim!“

Statistika o škodi po trtni uši. Na Ogorskem našlo se je trtno uš do konca leta 1887. uže v 810 občinah. Letos so je konstatovali še v drugih 228 občinah, ležečih v 38 okrajih. Od leta 1875. do danes razširil se je mrčes preko 132.352 oralov vinogradov, v katerih je 55.615 trt popolnoma uničil. Ogorska vlada zatorej napenja vse sile, da pobija trtno uš; posebno se nasajuje mnogo amerikalanskih trt, katerim ne škoduje. Od leta 1881. nasadilo se je uže 5.689.717 amerikalanskih trt. — V raznih deželah pa je trpelo škode nastopno število vinogradov: v Avstriji 2097, na Francozskem 576.186; v Italiji 7.780; na Portugijskem 120.000; na Španjskem je samo nekoliko okuženih okrajev; najbolj srečna pa je v tem obziru Grka, ker se ta mrčes tamo še ni prijavil.

Hišni davek. Dne 24. t. m. zapade II. polletje hišnega davka z vsemi dokladami. Kdor davka ne plača do 7. septembra t. l. računalo se mu bodo obrestil od 24. t. m. naprej.

Sušilnice v Istri. Gospodarsko društvo v Istri napravilo je nedavno v Motovunu poskus z novo sadno sušilnico, kateri se je popolnoma dobro obnesel. Z troškom 60 nč. za kurjavo posuši se 220 kg. sadja v 15 urah. S tem poskusom pokazala se je nova plodonosna pot sadjarstvu v Istri, kajti posebno v Nemčijo bode suho sadje lahko prodajati.

V Kazljah blagoslovil se je v nedeljo 12. t. m. nov križev pot. Selo so v povzdigo redke svečanosti kaj lepo okrasili domači mladenči s zelenjem, zastavami itd. Pobožnega občinstva zbralo se je v obilnem številu.

Grška kraljeva jahta „Amphitrita“, ki je zasedrana uže dlje časa v našem pristanišču, bila je dne 11. t. m. dično okrašena s zastavami itd., ker je dne 10. t. m. porodila grška kraljica Olga v Peterburgu princa.

Unione Ginnastica nameravala je napraviti izlet v Milje, toda visoka vlada zabranila ga je ozirom na javni mir. Ta zabrana dvignola jo strašanski prah po rudečarskih listih, akoprav mora poznati vsak rodoljub „patrijotizem“ tega društva in skrito svrhu pogostih izletov v tržaško okolico.

Rodovitna trta. Iz Štorij pri Sežani poročajo, da je v dvorišču železničnega uradnika g. A. Dovgana 15 let stara trta, ki ima 330 popolnoma zdravih venecv grozdja, Sploh bodo letos v Štorjah mnogo sadja.

Ubojstvo. Dne 13. t. m. sprli so se štirje junaki, ko so se dobro napili v gostilni „Al Pozzetto“ v Škedenju ter se kmalu začeli mejsobno pretepavati. Razsajaleci so se odpravili na ulico, kjer so srdito udrihali drug po drugemu. Škedenjski cerkovnik Ivan Sancin, po domače Plecko prizadeval si je, da pomiri pijance. Sancin je mirno nadaljeval svojo pot, toda ko je bil pretep končan, dohiti ga Ivan Kovač, ki se je bil pretepa vdeležil, ter bil nedavno še-le izpuščen iz koperske kaznilnice, ter nič zlega slutčega Sancina parkrat z nožem silovito zabode. Nesrečnej je obležal mrtev, ubijalec pa je mislil odnesti pete. Prijelo ga je pa razkačeno občinstvo ter ga tako pretepo, da so ga morali odnesti v bolnico. Danes je uže toliko okreval, da so ga odveli v zapor. Ubijalec je star še-le 21 let ter vrnol se je iz zapore v Kopru dne 3. t. m.

Požar. V podstrešji hiše št. 3 ulice S. Daniele nastal je 15. t. m. dopoldne požar v stanovanju kovača Zennarija. Sojede so opazili gosti dim, valeč se skozi vrata, vlomili so v stan ter našli troje otrok blizu goreče postelje. Ogenj so kmalu pogasili ter iznaša škoda le kachi 50 gl. Otroci niso poškodovani. Požar je navstal najbrže, ker so se otroci igrali s žigicami.

Nesreča na morju. Dne 15. t. m. ob 2 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj prevrnil se je italijanski trabakol „Nuova Zaira“ dve milji oddaljen od takozvane „Punta Grossa“ vsled silnega vetra. Štiri mornarji, ki so bili na krovu, padli so v morje ter se rešili plavajoč na kopno; 84letni lastnik Nikolaj Santi pa je spal v svoji kabini, ko se je pripetila nesreča ter se ni mogel rešiti. Zaporvedništvo tržaškega pristanišča odposlalo je takoj, ko je zvedelo o nesreči, vladni parnik „Audax“ v pomoč. Po dolgem trudu posrečilo se je dvignoti prevrnjeno ladjo, ter pravo čudo je, da so našli Santija še pri življenji. Starec je prebil v smrtnem strahu 11 ur v prevrtnjej lediji, stoječ do ladij v vodi. Trabakol so spravili nazaj v Trst, Santija pa so odveli v bolnico.

Morski volkovi nas letos ne puste v miru. Poročajo iz Pulja, da so ribiči vjeli tak nestvoro 16. t. m. blizu Pulja ter ga pripeljali v mesto. Dolg je 2 $\frac{1}{2}$ metrov, težak 62 kg.

Poskušeno samoubojstvo. V petek 17. t. m. p. skočil je 62-letni Peter Levak iz Novakov ob novej občinski cesti v nek vodnjak, da se utopi. Vodnjak je pa le 2 $\frac{1}{2}$ metra globok in skoraj popolnoma suh. Levak se je zatorej le nekoliko pobil ter začel klicati v pomoč. Odnegli so ga v bolnico.

Nesreča. Čuvaj na južnej železnici Fran Hudobiluk iz Kamnika prišel je vsled lastne neopreznosti med dva vagona, ki sta ga tako močno stisnola, da si je drob poškodoval.

Mestna glasba svirala bode danes, 18. avgusta v proslavo rojstnega dne Nj. Velečanstva na vrtu „Mondo nuovo“. Začetek ob 6. uri zvečer.

Javni kopelji pri sv. Andreju in pri svetilnici se zapirati sedaj ob 10. uri zvečer. O sobotih ostanete odprti do 11. ure.

Statistika umrlih. Od 5. do 11. t. m. umrlo je v Trstu 86 oseb in sicer 32 moških in 54 ženskih. Po starosti bilo jih je: 31 do 1., 10 do 5., 6 do 20., 5 do

30., 4 do 40., 15 do 60., 10 do 80. leta, in 5 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 10 oseb manj. Povprečno je umrlo izmed 1000 oseb 28-75.

Policijsko. Spreten tat odnesel je nekeje gospej v kopališču za svetilnikom zlat prsten, vreden 18 gld. — V ulici delle Beecherie zasačili so cunjarja, katerega so opazili ljudje malo prej v hiši št. 10 ulice Riborgo, da je našel par zlatih uhanov ter je enostavno shranil. Ko so ga zaprli, našli so uhan še v njegovem žepu. — Služabnico Katerino Grandis odveli so v zapor, ker je ukradla v hiši št. 21 na korzi zlato uro vredno 40 gld. — Tobakar Josip C. izročil je težaku Ivanu S. 22 gld. v gotovem denarju, da mu nakupi duhana. S. je pa z novci všel, ne ve se kamo.

Sodnijsko. Težak Just Segulin iz Materije obsojen je zaradi zabranjenega povrata v Trst na mesec dni zapore. — Zidar Josip Brandolin iz Trsta dobil je zaradi hudodelstva težkega telesnega poškodovanja 2 meseca zapore.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Prošnja na cesarja!

(Konec.)

Če ostane ta odločba v veljavi, se mora zmatrati, da se je upliv dokaza zmožnosti, torej baš to, za kar se je obrtni stan poganjal desetletja, popolnen odpravil.

Kajti to, kar velja za izdelovalce obleke, velja tudi za druge obrtne stroke, če bode slednjemu, ki je na podlagi § 38. objavil kako trgovsko obrt, dovoljeno imeti „delalce za rokodelske izdelke“, postal bode rokodelce, če je tudi mojster, kmalu le priprost pomočnik.

V čegavem interesu bi pa bilo, da se to zgodi, da zgubi obrtni stan ves pogum in se ga polasti popolna obupnost, o tem ni dvojbe in če bi bilo treba še kakega dokaza o tem, da nasprotniki naših teženj prav dobro vedo, kakega pomena bi bila obupnost obrtnega stanu, to pač dokazuje pomenljiva opomba, katero navaja bivši poslanec Reschauer v svojem delu „Geschichte des Kampfes der Handwerkerzünfte und der Kaufmannsgremien mit der österreichischen Bureaokratie“ na strani 251.

On piše:

„Revizija obrtnega reda se je po preteku nekaj let vsakokrat postavila na dnevni red, da — je čez nekaj časa zopet z njega zginila.“

S tem se je doseglo, da se je v vseh slojih proizvajajočih stanov, torej tudi v obrtnem stanu pojavila popolna obupnost in da premaguje misel, da država ni poklicana, da bi se brigala za malo obrt, in da je slednji zapal svoje osodi, da bode vsekako popolnoma propal. S tem bi bilo ustrezno največ oni denarni aristokraciji, ki dobro ve, da le tako dolgo more brezmejno gospodariti v vseh panogah pridobivanja, dokler jej stoji nasproti neorganizovan, razcepljen in v gmotnem oziru propadajoč obrtni stan.

Ta opazka je v ustih Reschauerjevih in pri njegovem političnem prepričanju upravišlo priznanje, in se mora zmatrati kot znamenje njene nepopolnosti, da ni pristavil, da bi „neomejeno gospodstvo v vseh panogah pridobivanja“ privedlo z neovrgljivo doslednostjo celo k neomejenemu gospodstvu teh faktorjev na političnem poprišču.

Ko pa obrtni zakon, kateri je sankcijanovalo Vaše c. kr. apostolsko Velečastvo, ne daje le nam rokodelcem varstva, temveč omogočuje tudi tisočem in tisočem delalcem, da pridejo do samostojnosti, če se prav tolmači, ko so najudanejšje podpisani več nego desetletje sklepali peticije in resolucije, storili vse mogoče korake pri vseh instancijah obrtnih oblastev, in nasled s pomočjo državnega zbora dosegli obrtni red, ki sicer ne zadostuje, a vendar v nekaterem oziru daje varstvo, sedaj pa spoznali, da bi tudi, če se znova prehodijo vsa polja trpljenja, prišli le do tega, da bi je čez kachi deset let ob morebitne pridobitve zopet spravilo tako sodnje tolmačenje, usojajo se obrtni do Vašega Velečastva poslednjega sidra upanja, z najudanejšjo prošnjo, da bi z svojo cesarsko mogočeno besedo milostljivo proučilo, da bi jedenkrat se uresničilo avtentično tolmačenje obrtnega zakona, s katerim se daje obrtnemu stanu uplivno varstvo.

Naj Vaše Velečastvo posname iz okolnosti, da so ta peticijo podpisali obrtniki vseh narodov, da v obrtnem vprašanji ni nikacih kakeršnih si bodi političnih in narodnih nasprotstev, da so na tleh obrtne reforme vsi avstrijski obrtvalci jedini. Naj pa tudi Vaše velečastvo vsprejme zagotovilo, da je baš ta okolnost to, zaradi česar se s fakičnozno strani na vso moč priza-

devajo, da bi porinili absolutno lojalni avstrijski obrtni stan obupnosti v naročje. Vsprejmite Vaše Velečastvo zagotovo brezpogojne lojalnosti, v kateri bomo vedno vstrajali.

Bratje Sokoli!

Vabljeni ste tem potem, da se mnogoštevilno udeležite važnega pogovora v ponedeljek dne 20. t. m. ob 8^{1/2} uri zvečer v telovadnici. Posebno se vabijo oni bratje Sokoli, kateri se udeležijo izleta 8. in 9. septembra v Ljubljano. Nazdar! ODBOR.

Listnica uredništva.

Raznih g. dopisnikov prosimo potrpljenja, kajti zaradi obilnega gradiva ne moremo vsega objaviti. Vstržemo rado, ako le moremo.

Poslano.

V interesu gg. prijateljev sporta, ekonomov in posestnikov opozorujemo posebno na oglas „Kwizda restitucionalni fluid“, Kwizda Korneuburški prašek za živinorejo v današnjem listu. (a)

Tržno poročilo.

(Cene se razume, kakor se prodaja na debelo blago za gotov denar.)

	Cena od for. do for.	
Kava Moecca	100 K. 127.— 129.—	
Rio biser jako fina	86.— 87.—	
Java	88.— 89.—	
Santos fina	84.— 85.—	
„ srednja	93.— 95.—	
Guatemala	105.— 106.—	
Portorico	120.— 121.—	
San Jago de Cuba	110.— 112.—	
Ceylon plant. fina	87.— 89.—	
Java Malang, zelena	90.— 91.—	
Campinas	84.— 86.—	
Rio oprana	76.— 78.—	
„ fina	27.— 28.—	
„ srednja	300.— 410.—	
Cassia-lignea v zabojih	18.— 19.—	
Macisov cvet	98.— 99.—	
Ingber Bengal	73.— 74.—	
Papar Singapore	88.— 90.—	
Penang	29.50 30.—	
Batavia	6.50 7.—	
Piment Jamaika	8.50 —.—	
Petrolej ruski v sodih	37.— 38.—	
„ v zabojih	41.— 42.—	
„ bombažno amerik.	43.— 44.—	
„ Lecce jedilno j. f. gar.	56.— 58.—	
„ dalmat. s certifikat.	7.50 8.—	
„ namizno M.S.A. j. f. gar.	—.— —.—	
Rožič puljeski	60.— 68.—	
„ dalmat. s cert.	60.— 62.—	
Aix Vierge	—.— —.—	
„ fino	—.— —.—	
Smokve puljeske v sodih	—.— —.—	
„ v venci	6.50 7.50	
Limoni Mesina	7.50 8.—	
Pomerance sicilijanske	73.— 74.—	
Mandlji Bari I. a	72.— 74.—	
„ dalm. I. a, s cert.	19.75 20.25	
Pignolli	17.50 18.50	
Riz italij. najfinejši	13.— 13.25	
„ srednji	11.25 11.50	
„ Rangoon extra	11.— —.—	
„ I. a	26.— 27.—	
„ II. a	22.— 23.—	
Sultanine dobre vrste	—.— —.—	
Suho grozdje (opaša)	—.— —.—	
Citabe	—.— —.—	
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K. 35.75 —.—	
„ s certifik.	—.— —.—	
Slaniki Yarmouth I. a	—.— —.—	
Polenovke srednje velikosti	36.— 37.—	
„ velike	33.— 34.—	
Fazol Coka	—.— —.—	
Mandeloni	—.— —.—	
svetlorudeči	—.— —.—	
temnorudeči	60.— 90.—	
Maslo	2.68 2.33	
Seno konjsko	3.38 2.10	
„ volovsko	2.33 2.24	
Slama	—.— —.—	
Les, trami kub. č.	1.— 30 —.91	
Uglje	2.45 9.47	

Dunajska bors

dne 17. avgusta.

Enotni drž. dolg v bankovcih	— gld 81.90
„ v srebru	82.90
Zlata renta	111.40
5% avstrijska renta	97.80
Dolnice narodne banke	870.—
Kreditne delnice	315.20
London 10 ltr sterlin	123.55
Francoski napoleondori	9.78
C. kr. cekini	5.82
Nemške marke	60 27 1/2

Naznanilo.

Vodstvo tiskarne Dolenc naznanja p. n. občinstvu, da se 24. avgusta tiskarna preseli v ulico Carintia št. 28.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

„Slovanski Svet.“

polumesečnik, obsežajoč po 16 velikih stranih, razpravlja kulturna in politična vprašanja slovanska, opisuje važne dogodke iz vseh slovanskih krajev, naznanja važnejša slovanska književna dela in prave slovanske časopise ter objavlja tudi boljše leposlovna dela slovanskih pisateljev v slovenskem prevodu. Sotrudniki so listu odlični Slovani iz raznih delov slovanske zemlje. Cena je nenavadno nizka.

Naročnina znaša:

za celo leto 3 gld. — kr.
za pol leta 1 gld. 50 kr.
za četrt leta — 75 kr.

Za ljubljanske naročnike in dijake pa celoletno 2 gld. 80 kr., pololetno 1 gld. 40 kr. in četrletno 70 kr.

Naročnina se pošilja po nakaznicah upravnistvu „Narodne tiskarne“ v Ljubljani.

Isto upravništvo utegne postreči še z vsemi številkami, ki so doslej izšle.

Uredništvo in upravništvo Slovanskega Sveta.

Cudovite kapljice sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdozratnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper bel tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljavo pa edino v lekarni Cristofaletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti in G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravasini. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti. Veliko skladišče vsakovrstnega mineralnega zdravilnega in gumijevga blaga. Zastop za vso pokrajino.

Jaz, Ana Csillag

se svojimi 185etm. dolgi orjaškimi Lorely-vlasi, katere sem dobila po 14 mesečni uporabi svojega samoiznajdenega mazila, je edino sredstvo proti izpadanju las, za pospeševanje rasti, za ojačenje kože, pospešuje pri možkih polno, jako bradorast in užo po kratke uporabi podeli vlasem in bradi naravno svitlost in polnost ter je obvaruje pred zgodnjim osivenjem do najvišje starosti. Cena lončeku 1 gld. do 2 gold. Pošilja se vsak dan za gotov denar ali s poštnim povzetjem po vsem svetu. 20—3

Csillag & Comp.

Budapest, — Königsgasse Nr. 52., kamor se morajo pošiljati vse naročbe.

Debelost, medlost se po novejši metodi gotovo odpraviti. Vse kožne bolezni, kot grinte, žoltina, ogrci, pege, rdeče noseve in roke, bolezni las se radikalno ozdravijo. Pike od osepnice in kocine po obrazu se zmiraj odstranijo. V vsakem kosmetičnem prašanju daje se svet. Navodi, kako se zdraviti, daje se pismeno, če se vse obširno poroči in se priloži marka za odpis v pismu z naslovom: „Hygiea-Officin“ Breslau II.

Gospodu G. Piccoli-ju, lekarju »pri Angelu« v Ljubljani.

Sprejmite izraz moje naiskrenejšje zahvale za Vašo esenco, katera me je rešila bolezni, koja me je spravila skoraj na kraj groba. Strašne bolečine sem trpel v želodec brez vsakega upa na olajšitev. Vedno hujšej bolezni pridruži se še zlatenica. Ali jaz in mnogo mojih tovarišev dobilo je zopet popolno zdravje, in to le po Vašej nedosegljivej „Piccolijevej esenci“, za kojoj smo Vam do smrti hvaležni.

Josip Tomažič,

c. kr. orožniški vodnik v Pulji.

Odlikovan v Londonu, Parizu, Dunaju, Monakovu in Hamburgu. Častni diplom gospod. razstave v Černovicu 1886., — diplom I. vrste pri razstavi psov na Dunaju 1885—1886., — posebno priznanje VI. oddelka c. kr. gosdarske družbe na Dunaju (za rejo konj) 1879. in 1885., — priznanje mejnarodnega kluba „Jokey“ v Baden-Badenu, avstrijskega Jokey-kluba na Dunaju in Jokey-kluba v Budimpešti.

Kwizda-ja

c. k. izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje konj).

Fran Iv. Kwizda-ja v Korneuburgu,

c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorski dobavitelj za živinozdravniške preparate — in okrajni lekarničar.

Dolgoletna skušnja uči, da jo to jako dobro sredstvo za ekrepčanje konj po velikem trudu, kakor tudi jako pomaga pri vanjskih boleznih, kostobolu, reumatizmu, izpahnjenu trdih mišicah in kitah itd. 1 steklenica f. 1.40.

Pristen se dobi: v Trstu v lekarnah gg.: C. Zanetti, P. Prendini, G. B. Faraboschi, Ed. pl. Leitenburg, Josip pl. Leitenburg, A. Praxmarer, M. Ravasini, I. Serravallo. — Na v. l. ko in eksport pri C. Zanetti, P. Prendini, zatim v drogerijah: H. Hirsch, I. Heimlicher, I. Kirchner, F. Mell, brati Zernitz, nadalje na malo i veliko v lekarnah in drogerijah v Poštojini, Sežani, na Reki, Polji, Rovinju, Dubrovniku, Splitu in Zadru.

Glavno skladišče:

Kreisapo theke Korneuburg.

Razun tega se dobó tudi v vsih mestih in trgih, ter se objavljajo skladišča po inseratih.

POZOR! Kadar se kupuje ta preparat, naj zahteva slavno p. n. občinstvo vedno „Kwizda-ja restitucionalni fluid“ i naj se pazi, da je steklenica zapečatena z rudečim papirjem iz mojim podpisom in gori natisnjeno znamko. (C) 10—9

Oznanilo.

Podpisani naznanjuje ovim, da je prevzel pivarno „Ponte della Fabbra“ ulica Torrente št. 8. Toči se izvrstno pivo iz pivovarne Farra, vsakovrstno vino; kuhinja je izvrstna in po ceni.

Preporoča se mnogobrojnemu obiskovanju

Friderik Ruzié.

Marijaceljske želodečne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodec. Neprecenljive do brote je posebno vpliv njihov pri notečnosti, slabosti želodeca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečice (traveči) pri preobilnej produkciji sline, rumenici bluvanju in gnjusu, glavobolu, ako boli iz želodeca krč v želodec, zabasanji, preobilnosti jedi in pijač v želodec, proti glistam, bolezni na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorojdam. Cena steklenice je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarničar „k angelju varhu“ 53—53

Dr. Brady Kremsier, Morava

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju Blasolletto all' orso nero in Serravalle blizo starega sv. Antona

TVRDKA Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši)

pošilja proti povzetji:

Sukna za gospe
deset metrov, sama volna v vseh modernih barvah dvojna širokost f. 8.

Kalmuka
deset metr., črtež po modri se da oprati 60 ctm f. 2.70.

Ena konjska plahta
190 ctm. dolga 130 ctm. široka, prav dobre baže f. 1.50.

Valarijne flanele
deset metr., ki se da oprati na pol volna po najnovejših risarijah 60 ctm. f. 4.

Baršena za obleke
deset metr., ki se da oprati, krasni vzorci 60 ctm. širok f. 4.

Nigerkega valjanega sukna
deset metr., sama volna, najnovejša blago za jesenske in zimske obleke dvojne širokosti for. 4.

Dvojata ruta od Velurja
1/2 dolga samo volna f. 3.50.

Ragusa moderno sukno
dvostroko široko, za kostume, v vseh barvah, tudi progasto in pisano 10 metr. for. 9.

Blago za spalne sukne
60 ctm. šir. najnovejši vzorci 10 m. f. 2.50

Životi „Jersey“ za gospe
(jopice) z svilnatimi gumbi, v vseh barvah, kompletne, velike, 1 komad f. 1.50

Košulje za delalce
iz rumburškega oksforda velika, 3 kom. f. 2

Holandske dolge preproge (ostanki)
10—12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.00

Normalne košulje in hlače,
kompletne, velike, 1 kom. f. 1.50

Črni Terno
saksonski izvod, dvostroko širok, za celo obleko, 10 metrov f. 4.50

Progasto blago za obleke
60 ctm. široko, najnovejši vzorci, 30 met f. 2.50

Volnati ryp
v vseh barvah, 60 ctm širok, 10 metrov f. 3.80

Dreidraht (Trozičje)
najboljša vrsta, 60 ctm. široko, 10 metrov f. 2.80

Ženske košulje
iz močnega platna s čipkami 6 komadov f. 3.25

Dom-če platno
1 komad, 30 vatlov 1/2 for: 4.50
1 „ 30 „ 1/4 „ 5.50

Kiug-Webe
boljša n-go platna
1 komad „ širok, 30 vatlov f. 6 —

Sifon
1 komad, 30 vatlov, I. a f. 5.50, najboljša vrsta f. 6.50

Kannafas
1 kom. 30 vatlov, I. a f. 4.50
1 „ 30 „ ruderč f. 5.20

Oksford
se mora prati, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Garnitura iz rip-a
sestoječa iz 2 postelj nih pregrinjaj in namiznega prta se svilnatimi čipkami for. 4.50

Garnitura iz jute
2 namizna prta in posteljno pogrinjalo s čipkami f. 3.50

Jute zastor
jurški vzorek; podpolni for 2.30

Konjska plahta
jako dobra, 190 ctm. dolga, 130 ctm. široka, f. 1.50

Odeje za fjakerje
190 cm adolga, 130 cm široka, f. 2.50

Košulje za gospode, lastno delo
bele ali barvane 1 kos I. a f. 1.80, II. a f. 1.20

Ženske košulje
iz sifona in platna, fino platene, 30 kom. for. 2.50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukno
Ostanek 3.10 metrov za podpolno možko obleko f. 3.75

Ostanki Brnskoga sukna
Ostanek za podpolno možko obleko 3.10 metrov dolgo for 1.50

Blago za zimske suknje
ostanek 2-10 m za popolno zimsko suknjo rjavo in višnjevo, f. 5.50

Blago za površnje suknje
najfinejšje vrste, za celo suknj. f. 8.—

Vzorci brezplačno in franco. Kar komu ni všeč, se sprejme brez ugovora nazaj.

Tiskarna Dolenc v Trstu.

Izdajatelj in odgovorni urednik Lovro Žvab.